

ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ ΣΤΟ ΚΑΡΤΙΕ ΛΑΤΕΝ

Η ΜΠΟΞΕΜΙΚΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΣΟΦΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΤΟΥ

[Από τὸ περίφημο βιβλίο τῶν Φιλελεγκικῶν Ἀναμνήσεων τοῦ Φρανσι Καρκὸ]

ΑΠΟ τὸ γνωστὸ σὺς ἀναγνώστες μας βιβλίο τοῦ διασημοῦ Γάλλου μυθιστοριογράφου Φρανσι Καρκὸ, παραλαμβάνουμε καὶ τὴν παρακάτω ἐνδιαφέρουσα σελίδα, στὴν ὁποία ὁ «ποιητὴς τῶν ἀπάχηδων»—ὅπως ἐπωνόμασαν τὸν Καρκὸ—ἐξιστορεῖ διάφορα ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴν μποξεμικὴ ζωὴ τοῦ σοφοῦ ἑλληνοιστοῦ Μάριο Μενιέ.

Ὁ καθηγητὴς Μενιέ εἶνε σήμερα διάσημος γιὰ τὶς μεταφράσεις ἔργων ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, συνοδευόμενες πάντοτε ἀπὸ εἰσαγωγὰς καὶ σχόλια, πού μαρτυροῦν θαθεῖα γνώσι τοῦ πνεύματος τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Εἶνε μέλος διαφόρων φιλολογικῶν συσπειρώσεων, ἐταιρειῶν καὶ ξένων ἀκαδημιῶν. Εἶνε, μὲ δυὸ λόγια, ἕνα πρόσωπο σπουδαῖο καὶ σεβαστό. Ὡστόσο, πρὶν ἀπὸ εἴκοσι περίπου χρόνια, στὶς παραμονὲς τοῦ μεγάλου πολέμου, ὁ Μάριό Μενιέ ἦταν ἕνας ἀτυχεὸς μοῦσος· καὶ τίποτα ὁ αὐτὸν δὲν ἐδειχνε ὅτι θὰ γινότανε μὲ μῆρα ἕνας σοφὸς καθηγητὴς. Ἀπὸ τὸ βιβλίο, λοιπὸν, τοῦ Καρκὸ, σὰς παραθέτουμε μερικὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴν περιόδου ἐκείνη τῆς ζωῆς τοῦ Μενιέ, πού τὴν πέρασαν στὴν Μονμάρτη—καὶ στὸ Καρτιέ Λατέν, παρὰ μὲ πειναλέους ἀλλὰ... φιλόδοξους λογίους.

«Τὰ νεανικὰ χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ ὁ Μενιέ τὰ πέρασε κλεισμένος ὅλη τὴ μέρα στὸ δωμάτιό του καὶ... πρέχοντας τὴ νύχτα δεξιὰ καὶ ἀριστερά, γιὰ νὰ βῆθαι δανεικὰ,—γράφει ὁ Φρανσι Καρκὸ. Ὁ σήμερινος σοφὸς σχολιαστὴς τοῦ Πλάτωνος, ἦταν τότε ἕνας ψηλὸς καὶ ἀχνὸς νέος, μὲ μακρὰ μαλλιά, μὲ ἀέτιο βλέμμα καὶ μὲ μακρὰ, κάτασπρα δάχτυλα, πού ἔκαναν τὶς τροτίζες νὰ τὸν περῶνε γιὰ πιανίστα...

Ὅταν ρωτοῦσανε τὸ Μενιέ τί ἐργασία ἔκανε, ἢ, τουλάχιστον, τί δουλειὰ σκόπευε νὰ κἀνὴ σὺ τὸ μέλλον, ἐκεῖνος κάρφωνε τὰ θλιμμάτα του σὺ τὸ κενὸ καὶ ἀπαντοῦσε μὲ ὕφος ἱεροφάντου τῶν Ὁρειῶν μυστηρίων:

—Ὡ τὸσο θαθεῖα κ' ἐντατικὰ στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, ὡστε δὲν μοῦ μένει καιρὸς ν' ἀσχοληθῶ μὲ τὴ σύγχρονη πραγματικότητα!

Καὶ ὁ Μάριο, συνεπῆς πρὸς τὶς ἀρχές του, ἄφηνε τὴ φροντίδα τῆς διατροφῆς του σὲ διάφορες... Ἀσπασίαι καὶ Φρόνες,—ὕπερμοντέρνες θέσαια...

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, μόλις ἀρχίζα νὰ ἔργαμαι ὁ ἐπαφὴ μὲ τὸν κόσμον τῶν ἀπάχηδων καὶ τῶν ζυγκολέτ—μὲ τὸν εἰδικὸ, τελοσπάντων, κόσμον τῶν μεταμοσονικῶν ἡμῶν καὶ τῶν...πεσοδρωμιῶν. Εἶχα ἤδη πιάσει φίλιες μὲ δυὸ νεαρές—δὲν μποροῦ, ἀλλοίμονο! νὰ προσθέσω «καὶ τρυφερές»...ὕπαρξεις, στὶς ὁποῖες προσπαθοῦσα νὰ ἐπιβληθῶ μὲ τὸ θάρρος καὶ αὐταρχικὸ μου ὕφος, μὲ τὴ δύναμι...τῆς παλάμης μου! Νόμιζα τότε ὅτι ἡ μεγαλύτερη φιλοδοξία πού μποροῦσε νὰ ἔχη ἕνας διανοούμενος, ἦταν νὰ συνδέεται στενά μὲ μαχαιροθγάλετες, νὰ τὸν κερνοῦν ἀνέντια ἢ πεταλοῦδίτες τῶν ὑπόπτων δρόμων καὶ νὰ ἔχη μὴ μόνιμη φίλη, ἢ ὁποία νὰ δέχε-

ται ἀπὸ αὐτὸν ἀφθονο ξύλο κλαίγοντας...ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς γι' αὐτὲς τὶς ἐκδηλώσεις θερμῆς ἀγάτης!...

«Ε! λοιπὸν, σὺ κεφάλαιο αὐτὸ, ὁ Μάριο Μενιέ μοῦ εἶχε βάλει πολὲς φορές τὰ γυαλιὰ. Ὁ διαβολομένος αὐτὸς ἄνθρωπος, πού ζούσε διαρκῶς στὸν κόσμον...τῶν ἰδεῶν τοῦ Ἀριστοτέλη καὶ τοῦ Πλάτωνος, κατάρθωνε πάντοτε νὰ μοῦ κλέβῃ τὶς φίλες μου, τὶς ὁποῖες κοπίαζα τόσο πολὺ γιὰ ν' ἀποσπάσω ἀπὸ τὴν ἀγκυλιὰ διαφόρων ἀπάχηδων. Καὶ ὅταν παραπονιόμουν σὺ Μενιέ γιὰ τὴ διαγωγή του, ἐκεῖνος μοῦ ἀπαντοῦσε μὲ τὸ ἐμπνευσμένο ὕφος του:

—Τὰ κορίτσια αὐτὰ θέλουν νὰ τὰ εἰσαγάγω σὺ τὸ νὰ σὺ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦματος! Ἐράλλου, πρέπει νὰ ἔχῃς ὕπ' ὄψει σου, ὅτι ἡ φίλια μου μ' αὐτὰ εἶνε καθαρὰς πλάτωνικῆ!

Ὡστόσο, ἀγαπητὴ μου Μενιέ, τὰ πλάτωνικά σου εἰσθήματα δὲν σ' ἐμποδίζαν νὰ παίρῃς ἀπὸ τὶς μαθητρίαι σου ὅσα χρήματα εὑρισκοῦσε ἐπάνω τους!...

Φαιτασθῆτε τώρα τὴν κατάπληξη πού δοκιμάσαμε ἕνα θράβου ὁ μέγας ὁ σήμερα ποιητὴς Μάξ Ζακόμπ, ὁ ζωγράφος Οὐτρέλλο, ὁ Μοντιλιάν, ὁ θεῖος αὐτοῦ καλλιτέχνης, καὶ ὁ ποιητὴς Ζάν Πελλερὲν—ἀπὸ τοὺς τέσσαρες αὐτοὺς στενοῦς οἴλους μου, οἱ δύο τελευταῖοι διαθίζουν τώρα ἀόρατοι, νεκροὶ ἀπὸ καιρὸ, αὐτὰ τὰ χειρογράφα μου...φαιτασθῆτε, λοιπὸν, τὴν...ταραχὴ πού μὰς ἔπιασε ἕνα θράβου, ὅταν λάβαμε σὺ καφενεῖο, ὅπου μαζευόμαστε τακτικά, τὴν παρακάτω πρόσκλησι:

«Ὁ κύριος Μάριο Μενιέ—μὴ μελλοτικὴ δόξα τῆς πνευματικῆς Γαλλίας—ἔχει τὴν τιμὴ νὰ σὰς προσκαλέσῃ σὺ δέπνον, πού παραθετὶ πρὸς τιμὴν σὰς σὺ μὲγάρο του, ὁδὸς Πουασονιέρ, πολυκατοικία ἀριθ. 32, ἔκτο πάτωμα, τελευταῖο δωμάτιο στὸν ἀριστερὸ διώρονον, κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὴ μικρὴ σιδερένια ἀνάκα, πού βγαίνει σὰς κερμαῖδια τοῦ σπιτιοῦ. Ἀπόστασις τοῦ μὲγάρο μου :

Ἀπὸ τὸ μητροπολιτικὸ σταθμὸ τῆς λεωφόρου Σεβαστοπόλεως 10 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀπὸ τὴν Παναγία τῶν Παρισίων τρεῖς ὥρες μὲ τὸ λεωφορεῖο καὶ ἀπὸ τὸ Μαρκόκο πέντε ἡμέρες (ἀποπροσδοκῶ καὶ σιδηροδρομικῶς).

—Τὶ σημαίνει αὐτὸ; φώναζε ὁ Ζάν Πελλερὲν, μόλις διάβασε τὴν πρωτότυπη κάπως πρόσκλησι.

—Δὲν καταλαβαίνω τίποτα! εἶπε ὁ Μοντιλιάν. Πού τ' ἔβριξε ὁ Μάριο τὸσα λεπτὰ γιὰ νὰ μὰς κἀνὴ τὸ τραπέζι;

—Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλοῦστατο! παρατήρησε ὁ Οὐτρέλλο, μὲ τὸ θαρραλεοῦσμένο ὕφος πού τὸν διέκρινε πάντοτε. Ὁ Μενιέ ἢ φόνου θὰ ἔκανε ἢ καμιά κλοπή... Δὲν χωρεῖ ἄλλη ἐξηγησι...

Τέλος, ἀφοῦ ἀποσχοληθῆκαμε κάμψοσι ὥρα μὲ τὸ πρόβλημα πᾶς ἐξοικονόμησε ὁ Μενιέ τὸσα χρήματα, ἀποφασίσασα νὰ δεχτοῦμαι τὴν πρόσκλησι. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ὅς τὴν τελευταία στιγμὴ, εἶχαμε τὴν ὁπνοια, ὅτι ὁ Μάριο μὰς ἔπιαζε ἕνα παιγνίδι. Μόλις ὅμως ἤμψκαμε σὺ δωμάτιό του, μόλις ἀντικρῶσαμε ἕνα τραπέζι σπρωμένο μ' ἐλεκτικὰ ὀρεκτικά, μ' ἐλεκτικότερα φαγητὰ καὶ μὲ ὑπερτέλεια κρασιά, μείναμε ἀναυδοί. Ὁ Οὐτρέλλο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀδειάσει σὺ μεταξύ, ἀπὸ τὴ συνθήσει αὐτοῦ, δυὸ λίτρες

